

Onkruidbestrijding prei

Mechanische onkruidbestrijding in combinatie met LDS

voorjaar 2007

Onkruid moet in de teelt bestreden worden. Teveel onkruid in de teelt leidt tot een lagere opbrengst, meer ziektedruk en rooi-problemen. Een chemische onkruidbestrijding is echter vaak nadelig voor het gewas. In het ergste geval is de aanslag op de groei van het gewas zo groot dat het gewas tijdelijk stress ondervindt. Bij het toepassen van lagere doseringen in een Lage Dosering Systeem (LDS) wordt zowel het gewas prei als het milieu gespaard. LDS in prei gebeurt meestal in combinatie met mechanische onkruidbestrijding.

Mechanische onkruidbestrijding

In de preiteelt is veel ervaring opgedaan met mechanische onkruidbestrijding. Met schoffel/aanaarder, eg, torsiewieder en vingervieder kunt u het onkruid zowel tussen als in de rij aanpakken. De omstandigheden, het tijdstip van toepassingen en een goede afstelling zijn zeer bepalend voor het resultaat. Zo moet het vanzelfsprekend droog weer zijn en de bovengrond moet voldoende droog zijn om te voorkomen dat het losgeschoffelde onkruid weer aangroeit. Ook mag het onkruid niet te groot zijn. Groter onkruid groeit gemakkelijker weer aan en geeft een grote kans op stropen tijdens de bewerking.

Lage Doseringensysteem

Mechanische onkruidbestrijding wordt vaak in combinatie met een Lage Doseringen Systeem (LDS) toegepast. Bij LDS spuit u meerdere malen met een lage dosering middel op zeer klein onkruid. Het is belangrijk dat u regelmatig uw perceel controleert op onkruid zodat u tijdig kunt starten en een lage dosering kunt aanhouden.

Bij LDS bespuitingen over het gewas geldt vaak dat de prei eigenlijk ook gevoelig is voor het betreffende middel, maar dat het gewas er door de lage dosering doorgaans weinig hinder van ondervindt. Let op: Als de omstandigheden ideaal zijn om het

onkruid dood te krijgen, is ook het gewas over het algemeen gevoeliger. Bij 'ideale' omstandigheden voor de onkruidbestrijding is het nadelige effect op het cultuurgewas dus ook groter. Het is daarom ook voor het gewas van belang dat u een voldoende lage dosering aanhoudt.

Middelen

Voorwaarde bij LDS is voldoende beschikbaarheid van (contact-)herbiciden. In prei zijn dat Chloor-IPC, Stomp 400SC, Butisan-S en Bromotril (alleen in zaaiprei en plantenveld). Stomp 400SC, Butisan-S en Chloor-IPC zijn bodemherbiciden, waarbij Chloor-IPC ook al aanwezig klein onkruid via de wortels kan doden via LDS.

Houd rekening met de werking van de middelen op de verschillende onkruiden. Deze is niet gelijk. Ook de ideale weersomstandigheden voor een goede werking van de middelen zijn verschillend. Bij zeer lage doseringen speelt dit een extra grote rol. Bromotril heeft zonnig en relatief warm weer na de toepassing nodig voor een goede werking, terwijl Chloor-IPC boven 15°C juist niet meer geadviseerd wordt.

De gevolgde aanpak is daarnaast sterk afhankelijk van het gebruikte teeltsysteem. Bij zaaiprei moet u bij de start van de teelt vanwege de kiemende preiplantjes met zeer lage doseringen werken om schade aan het gewas te voorkomen. Bij ponsprei kunnen de middelen na sterke regenval in de ponsgaten spoelen en alsnog schade veroorzaken. Geplante prei wordt, net als zaaiprei, meestal meerdere keren aangeaard om onkruid te bestrijden en om voor een voldoende lange witte schacht te zorgen.

Ervaringen uit de praktijk

Roger Raedts, preiteler in Sevenum en lid van de groep Vollegrondsgroenten Noord-Limburg Telen met toekomst.

“Lage Dosering Systeem (LDS) in de prei is voor mij eigenlijk al heel gewoon. Het komt bijna niet meer voor dat ik nog een volledige dosering toepas. Als je onkruid goed en op tijd aanpakt, is dat ook helemaal niet nodig. LDS vergt wel meer aandacht en soms ook meer tijd, maar dat heb ik er voor over. Ik wil het gewas zo veel mogelijk sparen. Elke chemische onkruidbestrijding is toch een aanslag op het gewas en stilstand in groei geeft bijna altijd ellende in de vorm van ziekten en plagen. Uiteindelijk moet je dan nog meer spuiten. Dat LDS daar-

naast ook het milieu spaart is voor mij meer een leuke bijkomstigheid. Ik combineer het in prei met mechanische onkruidbestrijding door middel van schoffelen. Ik begin met LDS op het eerste kleine onkruid. Als het gewas daarna groot genoeg is, ga ik er met de schoffel

door. Een voordeel vind ik het losmaken van de grond zodat er voldoende lucht in de grond kan komen. Je bent wel meer afhankelijk van het weer bij LDS en schoffelen, maar schade door inspoeling van een bodemherbicide komt niet meer voor”.

Tips

Schoon beginnen

Zorg er voor dat vóór het planten of zaaien het productieveld onkruidvrij is. Het veld moet zo vlak mogelijk liggen om later makkelijker mechanisch

het onkruid te bestrijden zonder teveel gewasschade. Een ruimere rijafstand heeft bij mechanische onkruidbestrijding de voorkeur.

eerste helft van de teelt moet de onkruidbestrijding goed plaatsvinden om later in de teelt problemen te voorkomen.

Meer informatie:

- Mechanisch Schoon is een landelijk project om nieuwe methoden en mogelijkheden van mechanische onkruidbestrijding in open teelten te stimuleren. Kijk op www.mechanischschoon.nl
- Praktisch onkruidbeheer in akkerbouw en vollegrondsgroenten zonder chemie; uitgave WUR; PPO-publikatie nr 350
- Gewasbescherming vollegrondsgroenteteelt en aardbeien, een uitgave van DLV Plant BV

Onkruidgrootte

Zowel bij schoffelen als LDS geldt dat de onkruiden nog klein moeten zijn op moment van bestrijden. Bij LDS heeft de bestrijding uitsluitend effect op zeer kleine, pas gekiemde onkruiden vanwege de gehanteerde zeer lage doseringen van de middelen. Ook de tijd tussen de opeenvolgende behandelingen mag niet te groot zijn om voldoende bestrijdingseffect te verkrijgen.

Controle

Controleer vooral in de beginfase van de teelt het verloop van de onkruidbezetting nauwgezet. In deze

Weer en weersverwachting.

Kleine onkruiden zijn na schraal, droog weer vaak al snel afgehard. Het bestrijdingseffect bij LDS kan dan tegenvallen. Daar staat tegenover dat sommige contactherbiciden juist bij droog en zonnig weer na de toepassing het meest effectief zijn. Mechanische onkruidbestrijding werkt het beste bij droog weer tijdens en na de toepassing. Bij neerslag na toepassing zal het losgeschoffelde onkruid weer aangroeien. Het is dus belangrijk het weer en de weersverwachting goed in de gaten te houden.

Praktijknetwerk Telen met toekomst werkt aan een breed gedragen duurzame teelt in de plantaardige sectoren. Ruim 400 ondernemers testen en beoordelen duurzame teeltmaatregelen, 'Best Practices,' op de praktische toepasbaarheid en haalbaarheid. Dit gebeurt zoveel mogelijk in samenwerking met diverse partijen die het boerenef cq. de tuin betreden. Deze folder is met grote zorg samengesteld. De samenstellers zijn echter niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruik van gegevens.

Colofon:

Productie: Telen met toekomst
Tekst: Erik Tomassen (DLV Plant)
en Jacques Rovers (PPO)
Eindredactie: Wilco Dorresteyn (DLV Plant)
Vormgeving & druk: Graphiset Uden

